

Samenvatting

Het college neemt kennis van het jaarverslag 2019 van de Welstands-/Monumentencommissie (WMC) en stuurt dit ter kennisname door aan de gemeenteraad.

Daarnaast legt ze de gemeenteraad via een raadsinformatiebrief het collegeverslag welstand voor.

De Welstands-/Monumentencommissie (WMC) geeft welstands- en monumentenadviezen bij de beoordeling van ingediende omgevingsvergunningen. De WMC stelt jaarlijks een jaarverslag op. Daarnaast legt het college een verslag voor aan de gemeenteraad waarin ze uiteenzet op welke wijze in Maastricht met de welstandsadviezen wordt omgegaan en in hoeveel gevallen handhavend is opgetreden wegens ernstige strijd met redelijke eisen van welstand.

Tenslotte laat het college de gemeenteraad weten welke antwoorden zij heeft gegeven op de door de WMC bij de jaarverslagen gedane beleidsaanbevelingen. Deze beleidsaanbeveling van de WMC gaat over het onderzoeken naar een integraal vroege-fase overleg.

Beslispunten

1. Kennisnemen van het jaarverslag 2019 van de WMC en dit ter kennisname doorsturen aan de gemeenteraad.
2. Instemmen met het jaarverslag welstand van het college en de gemeenteraad hierover informeren via de bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 13 oktober 2020:

Conform.

1. Aanleiding

Op grond van de Verordening op de Welstand- en Monumentencommissie legt de Welstands- en Monumentencommissie (WMC) eenmaal per jaar een verslag voor aan de gemeenteraad van de door haar verrichte werkzaamheden.

Het jaarverslag verantwoordt:

- Hoe de commissie de welstandcriteria uit de Welstandsnota toepast;
- De werkwijze van de commissie;
- Hoe de openbaarheid van vergaderen is geregeld;
- De aard van de beoordeelde plannen en de bijzondere projecten.

Ook worden aanbevelingen gedaan over het gemeentelijk ruimtelijk kwaliteitsbeleid. In het jaarverslag is verder aandacht voor het monumentenbeleid.

Daarnaast legt het college de gemeenteraad op basis van de Woningwet jaarlijks een verslag voor waarin het uiteenzet op welke wijze met de welstandsadviezen is omgegaan en in hoeveel gevallen handhavend is opgetreden wegens ernstige strijd met redelijke eisen van welstand.

Met de recente ontvangst van het jaarverslag 2019 kan het jaarverslag en het collegeverslag met de antwoorden van het college op de gedane beleidsaanbevelingen van de WMC aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

2. Context

Op grond van de Woningwet legt het college de gemeenteraad eenmaal per jaar een verslag voor waarin zij uiteenzet op welke wijze zij is omgegaan met de adviezen van de welstandscommissie. Daarvoor gebruikt het college traditioneel het goed gedocumenteerd jaarverslag van de WMC. Daarbij hoort ook het antwoord van het college op de beleidsaanbeveling die in het jaarverslag is opgenomen.

3. Gewenste situatie

Recentelijk heeft de voorzitter van de WMC, de heer Menno Homan, het jaarverslag 2019 opgeleverd. Dit jaarverslag geeft een gedetailleerd cijfermatig en uitvoerig inhoudelijk beeld van de verrichte werkzaamheden.

Hieronder staan de belangrijkste bevindingen uit het jaarverslag samengevat in een collegeverslag, waarin wordt uiteengezet op welke wijze is omgegaan met de welstandsadviezen. Hiervoor wordt traditiegetrouw verwezen naar het goed gedocumenteerde jaarverslag van de WMC. Daarnaast

wordt vermeld in hoeveel gevallen er handhavend is opgetreden wegens ernstige strijd met redelijke eisen van welstand. Tenslotte bevat het verslag de antwoorden op de gedane beleidsaanbeveling van de WMC. Dit verslag wordt via de als bijlage bijgevoegde raadsinformatiebrief voorgelegd aan de gemeenteraad.

Jaarverslag WMC 2019

Het jaarverslag 2019 begint met een algemene beschrijving van het werkbezoek aan de Amsterdamse collega's van de Subcommissie Integrale Ruimtelijke Kwaliteit (SIRK). Gezocht wordt naar manieren om het commissiewerk zo goed mogelijk af te stemmen op de veranderende samenleving en de aankomende Omgevingswet. In hoofdstuk 2 en 3 wordt nader ingegaan op de vier ateliers rondom de Omgevingswet ('Publieke Ruimte', 'Omgevingswet', 'Duurzaamheid' en 'Voorstel tot invoering van een integraal overlegorgaan in de vroegste fase van een projectinitiatief') en worden twee voorbeelden beschreven van een vroege samenwerking met de WMC.

In de beschouwing van de ateliers lopen meningen en standpunten uiteen en wordt gediscussieerd en gezocht naar gemeenschappelijke draagvlakken. Het waren spannende ateliers, waarin zeker niet alle vragen beantwoord werden, maar wel werd bijgedragen aan de bewustwording ten aanzien van noodzakelijke veranderingen die op korte termijn op komst zijn.

In hoofdstuk 4 wordt de meest informatieve kant van het jaarverslag per categorie beschreven. Bij onderwerpen zoals hergebruik en herbesteding van gebouwen, restauratie en nieuwbouw, projecten in de openbare ruimte en verduurzaming van gebouwen wordt uitgebreid verslag gedaan van hoe de WMC in 2019 het college ten aanzien van welstandsaspecten heeft geadviseerd. Het overzicht geeft een getrouwe weergave van de diversiteit aan verschillende opgaven voor de WMC.

In hoofdstuk 6 doet de WMC tot slot een aanbeveling over het ontwikkelen van het integrale vroege fase overleg.

Cijfers

Het jaarverslag sluit af met de 'cijfers' welstand. Onderstaande reeks behandelde welstandsplannen laat duidelijk zien dat de gevraagde inzet van de WMC groot blijft. Een tendens die in 2019 door is gezet. In hoeverre de stikstof- en PFAS-crisis en inmiddels ook de Corona pandemie zijn doorwerking heeft in de te behandelen zaken is nog onzeker.

2014	2015	2016	2017	2018	2019
676	832	1094	1079	1023	990

Handhaving

Op basis van de Woningwet noemt het college in haar verslag in welke gevallen zij is overgegaan tot het opleggen van een last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang wegens ernstige strijd met redelijke eisen van welstand.

In het planjaar 2019 is in totaal 2 keer een last onder bestuursdwang en 6 maal een last onder dwangsom opgelegd vanwege het in ernstige mate afwijken van redelijke eisen van welstand. Het ging daarbij veelal om handhavingsacties bij illegale verbouwingen van monumenten. De handhavingspraktijk toont aan dat afwijkingen in de meeste gevallen ongedaan worden gemaakt na een reguliere interventie van handhaving in afstemming met de WMC.

Beleidsaanbeveling

In het jaarverslag 2019 geeft de WMC één beleidsaanbeveling:

- *Het onderzoek naar een integrale vroege fase overleg dat de WMC in 2019 is gestart loopt vooruit op de Omgevingswet. Het doel is om, als de tijd voor het in werking stellen van die wet Maastricht daar is, er dan ook meteen goed geregeld en functioneel klaar voor te zijn. De WMC wil op niet te lange termijn een verder uitgewerkte voorstel aan het college doen. De aanbeveling in dit jaarverslag 2019 aan het gemeentebestuur is dan ook om in de eerstkomende tijd open te staan voor bovenomschreven initiatieven en die, als ze in hun definitieve vorm verschijnen, als aanvulling op te nemen in de Verordening op de Welstands-/Monumentencommissie 2010.*

Antwoord van het college op de beleidsaanbeveling

In het kader van de implementatie van de Omgevingswet wordt aan gemeenten gevraagd om voor de invoeringsdatum een standpunt in te nemen over de inhoudelijke rol en verantwoordelijkheid van de Welstands-/Monumentencommissie (conform de eisen van de Omgevingswet). Voor gemeenten met Rijksmonumenten is het instellen van een gemeentelijke adviescommissie een wettelijke plicht die bij het inwerkingtreden van de Omgevingswet op orde moet zijn. Deze commissie heeft minimaal als rol om te adviseren bij aanvragen voor een omgevingsvergunning voor een Rijksmonument. De Omgevingswet laat gemeenten echter vrij om hun eigen adviesstelsel in te richten, inclusief een eventuele breder rol voor een gemeentelijke adviescommissie.

Op dit moment loopt er een onderzoek over de inhoudelijke rol en verantwoordelijkheid van de Welstands-/Monumentencommissie onder de Omgevingswet. Dit onderzoek zal in medio 2021 worden opgeleverd.

Het college onderschrijft het advies van de commissie om in de tussentijd door te gaan met de ingezette koers om de WMC te betrekken in een vroegtijdige fase van planontwikkeling.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing.

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing.

8. Financiën

De kosten voor het maken van het jaarverslag zijn meegenomen in de budgetbegroting van Veiligheid en Leefbaarheid.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing.

11. Voorstel

1. Kennisnemen van het jaarverslag 2019 van de WMC en dit ter kennisname doorsturen aan de gemeenteraad.
2. Instemmen met het jaarverslag welstand van het college en de gemeenteraad hierover informeren via de bijgevoegde raadsinformatiebrief.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De gemeenteraad wordt geïnformeerd over het jaarverslag welstand van het college via bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Collegevoorstel